

www.groen.be

pesto

winter 09 | 02

België-Belgique
P.B.
Antwerpen X
BC 30897

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT | VERSCHIJNT IN OKTOBER, JANUARI, APRIL EN JULI | ERKENNINGSNUMMER P806237 | AFGIFTEKANTOOR: ANTWERPEN X | VER.UITGEVER: MIEKE VOGELS, SERGEANT DE BRUYNESTRAAT 78-82, 1070 BRUSSEL

© Wouter Van Vooren

KYOTO VOORBIJ IN BRUSSELSE RAND

Annemie Vermeylen over het Lokaal
Kyotoplan van Watermaal-Bosvoorde

Energie besparen en minder CO₂ uitstoten hoeft niet moeilijk en duur te zijn. Dat bewijst de Brusselse gemeente Watermaal-Bosvoorde met haar lokaal Kyotoplan. Zo bespaarde de gemeente vorig jaar meer dan een vijfde op haar energieverbruik. 'Deze energiebesparing is niet alleen een zaak van middelen, maar ook van mensen', meent de groene schepen Annemie Vermeylen. 'Iedereen wordt betrokken, het is echt ploegwerk'.

(vervolg op blz. 3)

[EDITO]

MIEKE VOGELS - Voorzitter Groen!

ONZE GROENE NEW DEAL

Precies dertig jaar geleden stond Groen! voor het eerst in De Dikke Vandale. Naast de verklaring "kleur", stond ook "beweging". We werden toen naïef genoemd, en ook wel wereldverbeteraars. Zo heetten we softies toen we in 1983 pleitten voor zone 30. En toen we in 1985 pleitten voor meer windmolens, noemden ze ons Don Quichottes. Maar wij kunnen de Vlaamse samenleving recht in de ogen kijken. Door onze verbeelding hebben we nieuwe ideeën in de politiek gebracht, ideeën die concreet en uitvoerbaar zijn.

Vandaag schrijven we bijna 2009. Meer dan ooit heeft onze samenleving nood aan verbeeldingskracht, hoop en vertrouwen. Het systeem barst uit zijn voegen en botst op de grenzen van mens en milieu: de financiële, economische, sociale en ecologische crisis barsten allen tegelijk uit. De mensen zijn boos, bang, gefrustreerd en verward. Het is dus hoog tijd voor echte verandering. En Groen! kan daar een belangrijke rol in spelen. Onze partij kan de Vlaming een haalbaar en hoopvol alternatief bieden.

Laat ons vooruitkijken naar 2028. En beeld je eens in wat we zien. Beeld je een écht groene economie in; een economie die enkel nog investeert in hernieuwbare energie, die geen afval maar alleen nieuwe grondstoffen produceert, die bloeit omdat er meer mantelzorg en vrijwilli-

gerswerk is; een economie waar duurzame jobs worden gecreëerd in biologische landbouw en in lokaal verankerde bedrijven. Willen we dat, of blijven we verder doen zoals we nu bezig zijn? Dat is de keuze die Vlaanderen moet maken in juni 2009.

Beeld je ook eens het leven in, in de modernste ecosteden. Nieuwe wijken worden gebouwd rond centrale autovrije zones, huizen worden verwarmd door zonnepanelen en centraal in de wijk is een dienstencentrum dat bewoners ondersteunt die zorg of hulp nodig hebben. Beeld je een ecostad in waar mensen verantwoordelijkheid nemen voor elkaar, waar mensen van verschillende culturen en religie in wederzijds respect samen bouwen aan de identiteit van hun wijk. Willen we dat, of blijven we verder doen zoals we nu bezig zijn?

Beeld je een zorgzame maatschappij in waar alle talenten van kinderen kansen krijgen, waar scholen ontmoetingsruimten zijn, waar dankzij een basisinkomen de alleenstaande ouder deeltijds kan werken. Dit is geen droom, dit is onze groene New Deal. Tijdens ons Horizoncongres hebben we samen het pad uitgetekend om deze horizon te bereiken. Maar natuurlijk zullen sommigen zeggen dat we naïef zijn. Weet dan wat we antwoorden: dat je niet in kleine sprongetjes over een ravijn springt...

© Wouter Van Vooren

Groenen aan boord van Rainbow Warrior

Begin november brachten drie parlementsleden van Groen! een bezoek aan de Rainbow Warrior, het vlaggenschip van Greenpeace dat even in Oostende aanmeerde in het kader van een wereldtournee rond klimaat en energie. Aan boord van de Rainbow Warrior stelde de milieuorganisatie zijn internationaal energierevolutiescenario voor; in dat scenario speelt hernieuwbare energie de hoofdrol.

Eloi Glorieux, Vlaams parlements lid, en zijn federale collega's Tinne Van der Straeten en Wouter De Vriendt gingen aan boord om het scenario te ondersteunen. Zo is een aansluiting van ons eerste windmolenpark met andere windmolenparken in de Noordzee nodig, aldus Greenpeace. Verder moet een verbinding gelegd worden met andere Europese windmolenparken zodat ons land niet langer afhankelijk is van vervuilende energiebronnen als steenkool en kernenergie.

Greenpeace gaf ook aan hoe de regering de dubbele uitdaging van de klimaatverandering en de kernuitstap het hoofd kan bieden. Het rendement en de betrouwbaarheid van windenergie kan verhogen door de 118 bestaande of geplande windmolenparken in de Noordzee met elkaar te verbinden. Bovendien zou de stroom uit verschillende hernieuwbare bronnen door een onderling verbonden elektriciteitsnet gecombineerd worden.

THE STORY OF STUFF

HET VERHAAL VAN MATERIAAL

'The story of stuff', een animatiefilmpje van twintig minuten, vertelt ons het verhaal van ons materiaal. Het hangt een helder, allerm minst aangenaam beeld op over onze consumptiemaatschappij, vertrekkend bij de plundering van onze planeet, over verontreinigende industrieën en uitgebuite arbeiders, via de tirannie van reclame en trends, naar dioxinespuierende afvalverwerking. Een rechtlijnig productie- en consumptieproces dat niet te rijmen valt met de bolvorm van onze aarde. 'The story of stuff' slaagt erin om op heel korte tijd tal van globale problemen, zowel ecologische als sociaaleconomische, aan elkaar te koppelen, zonder belerend te zijn. Net dit maakt het filmpje zo leerzaam. Auteur is **Annie Leonard**, een Amerikaanse duurzaamheidsexpert met meer dan twintig jaar ervaring. **Ralph Nadar**, de voormalige groene presidentskandidaat, noemde haar documentaire ooit een toonbeeld van duidelijkheid en inspiratie.

www.thestoryofstuff.com

FILM VAN DE LAATSTE KANS

Filmmaker **Jacques Allard** vroeg aan twaalf gerenommeerde architecten van over de hele wereld om hun kijk te geven op bouwen en wonen in de toekomst. De twaalf, onder wie ook onze **Jo Crepain**, verenigden zich onder de noemer 'Architects for a better World' en bundelden hun visies in de film 'Last Call for Planet Earth'.

Het basisidee hierbij is niet dat wij onze huizen energiezuiniger moeten maken, maar wel dat we moeten evolueren in de richting van eco-passieve en zelfs eco-actieve woningen. Gebouwen die niet enkel onschadelijk zijn voor ons milieu, maar ook daadwerkelijk bijdragen tot een verbetering ervan.

www.lastcallforplanetearth.eu

HOLEBI-RECHTEN ONDER PAARS-GROEN

In de periode 1999-2007 evolueerde ons land van een achterblijver tot een koploper inzake holebi-rechten. Na 1999 werden drie belangrijke eisen van de holebibeweging gerealiseerd: de antidiscriminatiewet, de openstelling van het burgerlijk wetboek en de openstelling van de adoptie. In Brood & Rozen, het tijdschrift voor de geschiedenis van sociale bewegingen, schreef **Paul Borghs**, licentiaat rechten en toegepaste economische wetenschappen, er een bijdrage over. In zijn bijdrage gaat Borghs na hoe deze omwenteling tot stand kwam en welke factoren ze kunnen verklaren. Maar eerst staat hij stil bij de juridische en maatschappelijke positie van de Belgische holebi's voor 13 juni 1999, dus voor **Guy Verhofstadt** een federale regering vormde met liberalen, socialisten en groenen. Onder de paars-groene regering was er voor het eerst aandacht voor de eisen van de holebi-beweging.

www.brood-en-rozen.be

WEBSITE VAN GROEN! IN NIEUW JASJE

Sinds midden december is de website van Groen! in een nieuw jasje gestoken. De website die dagelijks meer dan 1.000 unieke bezoekers lokt, was dringend toe aan een nieuwe opbouw. De maanden voordien heeft een team van experts, ondersteund door een professioneel websitebedrijf, De Webfabriek, gesleuteld aan het concept van de website. Door te werken met RSS, nieuwsberichten, beelden en telexen per fractie, hoopt Groen! overzichtelijker met je te kunnen communiceren.

www.groen.be

HET KAPITALISME HEEFT ZIJN GRENZEN (BEREIKT)

'Ons kapitalistisch systeem is vijfhonderd jaar oud. Niets zegt dat het eeuwig is,' zegt journalist en wereldverbeteraar Dirk Barrez. Maar wat komt er in de plaats? In zijn nieuwe boek 'Van eiland tot wereld' laat hij fictieve, maar vaak herkenbare vertegenwoordigers van sociale bewegingen uit Noord en Zuid alternatieven formuleren. De personages van Barrez komen samen op het eiland Pala om een programma voor een 'menselijke wereld' op te stellen.

Door mensen met totaal verschillende achtergronden en idealen met elkaar in discussie te laten treden, wordt duidelijk dat veel tegengestelde belangen op het einde van de rit toch blijken samen te komen in één gemeenschappelijk streven naar een beter leven, hun programma voor een menselijke samenleving. Dit boek doorbreekt de crisis van de verbeelding en ziet wel alternatieven. De auteur durft opnieuw de grote verhalen brengen.

Dirk Barrez Van eiland tot wereld – appèl voor een menselijke samenleving
2008, 264 blz., 19 euro

LOW IMPACT MAN TERUG AAN DE SLAG

Op 1 mei 2008 werd Steven Vromman de eerste Belgische **Low Impact Man**. Daarom ging hij toen ook in loopbaanonderbreking en bracht hij de milieutips die **Ecolife** – zijn groene vzw – de voorbije jaren heeft gegeven, zelf in de praktijk. Een half jaar later gaat hij terug aan de slag, zij het deeltijds, terug bij **Ecolife**. Meteen luidt zo de tweede fase in van zijn LIM-project: aantonen dat de **low impact** levenswijze kan worden gecombineerd met een job.

De ervaringen van zijn eerste zes maanden als LIM zijn nu neergeschreven in het boek 'Low Impact Man – Praktische tips voor een ecologisch leven van wieg tot graf'. Op zijn site kan je het wedervaren van de Low Impact Man op de voet volgen. Je vindt er bovendien een schat aan links naar allerlei impactverlagende sites.

www.lowimpactman.be

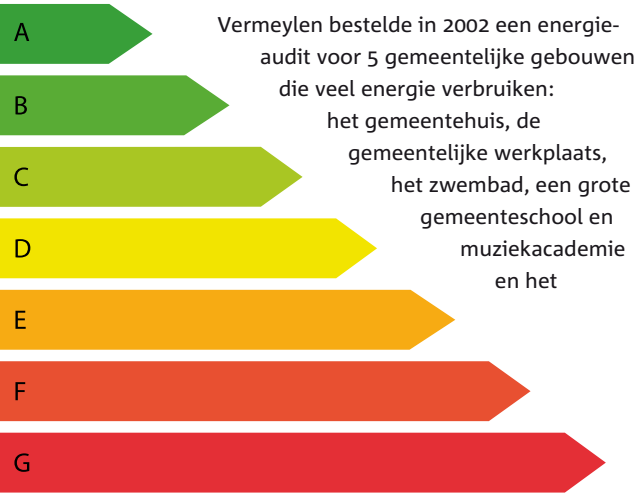
GROENEN EN EUROPA

In 1984 vormde een bonte bende van Belgen, Duitsers, Italianen en Nederlanders de eerste groep van groenen in het Europees Parlement. Sindsdien is er veel veranderd. Zo heeft een groeiend aantal landen een groene partij in het Parlement, en vinden groene ideeën steeds meer en makkelijker ingang. In West-Europa ging deze evolutie gepaard met de beweging van anti-establishmentpartijen naar partijen die klaar/bereid zijn om deel te nemen aan de macht. In Oost-en Centraal-Europa staan de groene partijen vaak nog in hun kinderschoenen en hebben ze het moeilijk om het vertrouwen van de kiezers te winnen. In het boek 'Green Identity in a Changing Europe' vertellen auteurs uit 8 Europese landen over hun evolutie en ambities. Voor ons land kropen **Johan Malcorps** (Groen!) en **Benoît Lechat** (Ecolo) in hun pennen.

(vervolg van blz. 1)

In 2002 besloot de Brusselse gemeente Watermaal-Bosvoorde iets te doen aan de klimaatopwarming. ‘Mijn streefdoel was om gemiddeld 30 % energie te besparen in de gemeentegebouwen, zonder comfortverlies’ zegt **Annemie Vermeylen**, groene schepen sinds 2002 voor leefmilieu, openbare netheid, huisvesting en energie. ‘De overheid, ook de lokale, heeft een voorbeeldfunctie. Het volstaat niet om te sensibiliseren voor energiebesparing. Daarom staken we als gemeente zelf de handen uit de mouwen en gingen we de uitdaging van 30 % energiebesparing in de eigen gebouwen aan. Dat leek me veel geloofwaardiger als politieke actie’.

administratief gebouw. Het studiebureau kreeg een duidelijke opdracht mee en moest antwoorden op volgende vragen: hoe kunnen we in de gemeentegebouwen ongeveer 30 % energie besparen, hoeveel gaat dat kosten, hoeveel brengt de verwachte energiebesparing jaarlijks op, hoe lang is de terugverdientijd van de investering en hoeveel CO₂-uitstoot vermijden we jaarlijks door de energiebesparing?

De resultaten van de audits werden gerangschikt naar kost en efficiëntie: van de minst dure maatregelen die een grote besparing opleveren tot de zwaarste investeringen die relatief weinig opbrengen. Zo toonde de energie-audit bijvoorbeeld aan dat het gemeentelijk zwembad erg veel energie verslond terwijl zuiniger best mogelijk was. Zo bleek het zwembadwater eigenlijk te warm en regelmatig boven de aanbevolen norm van 28° C zat. Door de temperatuur met 1 graad te verlagen kon het gasverbruik al met 3 % dalen. Deze maatregel kostte niets, maar vroeg gewoon een mentaliteitswijziging.

In het zwembad werd ook nog het waterzuiveringssysteem vervangen. Dat hield een zware investering in maar leverde ook een mooie energie- en waterbesparing van ongeveer 25 % op. Bovendien was het energiezuinigere systeem ook gezonder want er is minder chloor nodig. Voor de gemeentelijke werkplaats wees de audit dan weer uit dat het verwarmingssysteem verouderd was. Daardoor verbruikte het veel voor relatief

weinig warmte. Heel het systeem werd gerenoveerd, met condensatieverwarmingsketels en zonthermische panelen. Verder werden de werkruimtes beter geïsoleerd en werden ook de ramen met enkele beglazing vervangen door dubbele beglazing.

In de gemeentescholen werd vooral de verwarming onder handen genomen. Zo werd beslist om de verwarming uit te zetten tijdens schoolvakanties, nachten en weekends. Deze maatregel die weinig of niets kost – alleen de werkuren van de gemeentelijke verwarmingsdeskundige – heeft gemiddeld een kwart bespaard op de jaarlijkse gasfactuur. Voor de planning, coördinatie en opvolging van het plan werd een energiecoördinator en een extra verwarmingsdeskundige aangeworven. De energiecoördinator zorgt voor de audits in alle 35 gemeentegebouwen, de opvolging en implementatie van de aanbevelingen, en het meten van de resultaten.

In het gemeentelijke zwembad werd het waterzuiveringssysteem vervangen.

De resultaten ogen ronduit indrukwekkend. In 2007 werd het resultaat van 3 jaar inspanningen en investeringen zeer duidelijk: gemiddeld werd 22 % minder gas verbruikt in de gemeentelijke gebouwen. Vertaald naar Kyoto werd er tussen 2005 en 2007 1.000 ton minder CO₂ uitgestoten dan wanneer de gemeente niets had ondernomen. In totaal heeft de gemeente 218.000 € bespaard op de energiefactuur. Sinds 2005 worden de jaarlijkse resultaten voorgesteld aan de gebruikers van de gemeentegebouwen (schooldirectie, conciërges, ambtenaren, enz.), maar ook aan de gemeenteraadsleden en aan de inwoners van de gemeente.

Deze positieve resultaten hebben de gemeente gemotiveerd om een stap verder te gaan. Zo biedt de gemeente aan 50 inwoners deze winter een thermografie – warmtegevoelige fotografie om slechte isolatie op te sporen – van hun woning en allerhande tips voor energiebesparing in huis. Samengevat toont het lokaal Kyotoplan aan dat energiebesparing in bestaande gebouwen ecologisch, economisch en sociaal is: ‘We besparen geld, verminderen de ecologische voetafdruk van onze gemeente en creëren extra werk’, stelt Vermeylen. ‘En het illustreert mooi hoe duurzame ontwikkeling lokaal vertaald kan worden naar concrete acties en meetbare resultaten’.

www.groenbrussel.be

GENOMINEERD VOOR DE GROTE PRIJS VOOR DE TOEKOMSTIGE GENERATIES 2008

Voor haar Lokaal Kyoto-plan werd de gemeente Watermaal-Bosvoorde genomineerd voor de Grote Prijs voor de Toekomstige Generaties 2008. Deze prijs heeft als doel twee initiatieven – één Nederlandstalig en één Franstalig – in het licht te stellen die erin geslaagd zijn om de principes van duurzame ontwikkeling in het dagelijkse leven toe te passen. Het gaat daarbij om initiatieven die de testfase ontgroeid zijn en die gerust als mooi voorbeeld kunnen dienen.

De uitreiking is een initiatief van de Stichting voor de Toekomstige Generaties (STG), een vzw die in 1998 werd opgericht om te innoveren op het vlak van de duurzame ontwikkeling, één van de voornaamste uitdagingen van deze eeuw. De Grote Prijs werd voor de eerste keer in 2007 uitgereikt en heeft als doel om initiatieven in de schijnwerpers te zetten die de verschillende dimensies van duurzame ontwikkeling in zich verenigen: het ecologische, het sociale en het economische.

Drie kandidaten werden genomineerd voor de Nederlandstalige Grote Prijs. **Ecolife**, de Leuvense vzw die mensen wil aanzetten om op een leuke manier duurzamer te leven. **Ecopower** uit Berchem, de coöperatie die zich richt op de energiemarkt; ze investeert in hernieuwbare energie – voornamelijk windenergie – sensibiliseert rond rationeel energieverbruik, en levert ook groene energie aan haar coöperanten. **Rederij Ishtar** uit Oostende is een bvba die zich richt op duurzame visserij.

De 3 genomineerden van de Franstalige Grote Prijs zijn: **Vriendelijk Anders Pendelen - Voitures A Partager (VAP)**, een vzw die in Brussel en Waals-Brabant een buurtcarpooledienst organiseert; het **Lokaal Kyotoplan van Watermaal-Bosvoorde**; en **Soleil Vert**, een coöperatie van sociale economie in het domein van milieuvriendelijk bouwen die een duurzaam beheer van natuurlijke materialen vooropstelt.

De Grote Prijs werd midden december uitgereikt in het **Museum voor Natuurwetenschappen** in Brussel, in aanwezigheid van **Prins Laurent**. De Grote Prijs voor de Toekomstige Generaties 2008 – Nederlandstalig werd toegekend aan Ecopower. De Grote Prijs voor de Toekomstige Generaties 2008 – Franstalig werd toegekend aan Soleil Vert. Er is geen geld verbonden aan de Grote Prijs; het initiatief wordt gesteund door de drie Gewesten.

Nieuwe norm voor gsm-straling

In december bereikte het Vlaams parlement een akkoord over maatregelen om de bevolking tegen niet-ioniserende straling te beschermen. Dat gebeurde onder meer op basis van een decreetvoorstel van Groen!. Reeds in 2005 dienden Vlaams parlementsleden Rudi Daems en Eloi Glorieux een decreetvoorstel in die de federale norm verstrengde en die een afstandsnorm invoerde voor plaatsen waar kwetsbare groepen verblijven, zoals scholen, kinderdagverblijven, RVT's en ziekenhuizen. De resolutie vraagt ook om voortaan geen bovengrondse hoogspanningsleidingen meer aan te leggen en voorzichtig om te springen met de gsm-toestellen zelf. Aan de Vlaamse overheid wordt gevraagd om het gsm-gebruik bij kinderen te ontraden. Aan de federale overheid wordt gevraagd om gsm-toestellen van een label te voorzien zodat consumenten kunnen kiezen voor een stralingsarme gsm. Groen! wil dat er zo snel mogelijk stralingsarme gsm's op de markt komen.

Maat vol voor mensen zonder papieren

Minister voor Asiel en Migratie, **Annemie Turtelboom**, ontloopt haar verantwoordelijkheden in het dossier van de regularisatie van mensen zonder papieren. Senator **Freya Piryns**: ‘De manier waarop minister Turtelboom telkens verwijst naar haar regeringspartners voor het uitstel van objectieve criteria voor regularisatie wordt stilaan gênant. Het regeerakkoord is nochtans duidelijk. Maar de Open VLD, en minister Turtelboom in het bijzonder, voeren een bewuste verrottingsstrategie’. Nu ook de federale ombudsman het willekeurige beleid ten aanzien van mensen zonder papieren bevestigt, is voor Groen! de maat vol. De belofte van een omzendbrief creëerde hoop bij tienduizenden mensen zonder papieren. Deze hoop is ondertussen verworpen tot wanhoop. Groen! daagt de minister dan ook uit om eindelijk duidelijkheid te verschaffen over haar ware plannen en zal zelf een wetsvoorstel met duidelijke regularisatiecriteria neerleggen in Kamer en Senaat.

Milieudelicten nauwelijks vervolgd

De opvolging van milieudelicten in Vlaanderen ligt bedroevend laag. In de meer dan 1.500 dossiers die tussen 2005 en 2007 aan de parketten werden overgemaakt, werden er slechts 29 personen veroordeeld, zo ontdekten Groen! Kamerlid **Stefaan Van Hecke** en Vlaams parlements lid **Rudi Daems**. Tot hun verbijstering bleek dat slechts in 3% van deze dossiers het gerecht reeds tot dagvaarding is overgegaan. ‘Dat geeft het foute signaal dat men ongegeneerd milieudelicten mag begaan’. De onderzoeken duren ook onbegrijpelijk lang. Bovendien blijkt er niet de minste eenvormigheid in het vervolgingsbeleid van de verschillende gerechtelijke arrondissementen. Groen! wil daarom dat beide ministers samen zitten om hun beleid op elkaar af te stemmen en om dringend werk te maken van een degelijke bestrijding, opvolging en vervolging van milieudelicten. Ten slotte moet er snel een wettelijk kader komen voor gespecialiseerde milieurechters en -procureurs.

DOSSIER

EUROPESE VERKIEZINGEN 09

DE KANDIDATEN VAN GROEN! VOOR HET EUROPESE PARLEMENT

In juni trekken we weer met z'n allen naar de stembus. Er wordt niet enkel een nieuwe Vlaamse (en, wie weet, een federale?) volksvertegenwoordiging verkozen, maar ook de Europarlementsleden beginnen een nieuwe ambtstermijn. Voor een groene partij is Europa het ideale beleidsniveau voor de grote, noodzakelijke veranderingen op vlak van milieu, energie en klimaat, maar ook sociaal-economisch staat het Europees Parlement voor grote uitdagingen.

Lijsttrekker bij Europese verkiezingen Bart Staes:

'Als de verwondering weg is, stop ik met politiek'

'De beste Vlaamse europarlementair', beter bekend als Bart Staes, is intussen een van de oudgedienden in het Europees Parlement (EP). Gepokt en gemazeld als hij is in de Europese politiek is hij opnieuw de uitverkoren groene kandidaat bij de Europese verkiezingen van juni volgend jaar. Gelukkig voor Groen! is hij nog steeds strijdbaar en verwonderd over de bizarre tijd waarin we leven. 'Een tijd die meer dan ooit – en dat is geen slogan – om groene antwoorden schreeuwt', aldus de lijsttrekker.

TEKST Hans Van Scharen **FOTO'S** Eric De Mildt

Wie Europa een beetje volgt, weet dat Bart geen grijze muis is. Integendeel, hij wordt alom gerespecteerd voor zijn harde en gedegen werk. Vriend en vijand zijn het er over eens dat hij daarbij meer dan een keitje in de rivier verlegt. In het Europees parlement heeft hij dan ook een stevige reputatie opgebouwd als dossiervreter. Sommigen, binnen én buiten de partij, bestempelen hem zelf als de 'beste Vlaamse europarlementair'. Maar dat maakt hem niet minder strijdbaar. Naar eigen zeggen zal hij knokken voor het behoud van de Europese zetel en wil hij graag acht procent halen.

Waarom wil je nog een derde termijn als europarlementslid doen?

'Ik ben parlamentslid omdat ik streef naar een betere wereld. Nooit is dit beter samengevat in de groene verkiezingsleus uit 1989: 'Anderen beloven de hemel, wij bewaren de aarde'. We zitten op een moment in de wereldgeschiedenis waar juist het laatste deel van die leus erg belangrijk is geworden. Het is steeds duidelijker dat we op Europese niveau intensief moeten samenwerken om de verschillende crises het hoofd te kunnen bieden: de financiële en economische crisis maar zeker ook de energie- en klimaatcrisis. Zelfs een economisch sterk land als Duitsland kan dit soort problemen niet langer op zijn eentje oplossen'.

Waarom kies je opnieuw voor de Europese politiek?

'Het EP is een écht en een van de beste parlementen ter wereld. Het is een van de weinige parlementen waar je op basis van argumenten, kennis, feiten per thema of dossier coalities kunt sluiten over partijgrenzen heen. Daardoor kunnen we hier wel degelijk steentjes in de rivier verleggen, of soms zelfs een dam op-

werpen. Dat is erg motiverend. Ik wil hier pas stoppen als ik merk dat ik niet meer verwonderd of strijdbaar zou zijn. Dat is nog lang niet het geval. De groene fractie in het EP is ook een heel efficiënte groep die relatief klein is maar wel weegt op de besluitvorming'.

Staat het EP niet te ver af van burgers?

'Het is waar dat de opkomst voor Europese verkiezingen te laag is en dat er nog onvoldoende communicatie met burgers is. Maar tegelijkertijd weten bijvoorbeeld landbouwers, truckers, havenarbeiders en vakbonden en werkgevers donders goed van waar de wind waait: uit Brussel. Maar laat dit duidelijk zijn: Groenen zijn bij uitstek pro-Europees. Maar we zijn ook niet blind voor het feit dat Europa arrogant kan zijn, vaak over de hoofden heen praat en soms wat minachtend neerkijkt op de nationale democratieën. Groenen zijn boos en triestig als Europa tekort schiet. We zijn dus wel pro-Europees maar blijven kritisch. We leggen ons nooit zomaar neer bij zogenaamd voldongen feiten'.

Welke thema's zijn voor jou essentieel de komende 5 jaar?

'Ik werk als enige Vlaamse groene in het EP, dus ik moet een beetje generalist zijn. Maar thema's als milieubescherming, energie en klimaat, consumentenzaken en fraudebestrijding blijf ik nauwgezet opvolgen. Daarnaast wil ik me meer gaan toeleggen op mondiale thema's als ontwikkelingssamenwerking en de strijd tegen armoede. Meer in het algemeen ga ik voor een groene New Deal, een combinatie van sociale en ecologische rechtvaardigheid. We staan immers voor echt dringende en fundamentele keuzes op allerlei vlak. Want zonder koerswijziging zullen onze kinderen geen leven zonder catastrofes kunnen leiden'.

"De ecologische en financiële crisis die op dit ogenblik de hele wereld treffen, vormen een enorme uitdaging en de Europese Unie zal bij het zoeken naar oplossingen een voortrekkersrol moeten spelen. Mijn ervaring, engagement en het netwerk aan expertise dat ik de voorbije jaren opbouwde binnen en buiten het EP wil ik verder optimaal inzetten, in samenspel met de collega's in de andere parlementen. Zo kan ik mijn politieke motto waarmaken: perspectieven bieden, luidop durven dromen en geloven in de haalbare utopie. Groen! kan op me rekenen."

© Eric De Mildt

WOONPLAATS

Antwerpen

BEROEP

Europees parlamentslid

OPLEIDINGS- EN BEROEPSVERLEDEN

Lerarenopleiding (Regent Nederlands-Engels-economie), Fractiemedewerker Europees Parlement

ERVARING EN ENGAGEMENTEN

Actief in jeugdbeweging (KSA-lzegem, Noordzeegouw, KSA-Nationaal, Werkgroep Natuur en Milieu KSJ, Sein) (1968-1981), actief in vredesbeweging (VAKA - medeorganisator en lid stuurgroep die vredesmarsen jaren '80 organiseerde) en lid Natuurpunt

Lijsttrekker **EFFECTIEVEN**

Joke Van de Putte

2e plaats EFFECTIEVEN

WOONPLAATS

Aalst

BEROEP

Leerkracht

OPLEIDINGS- EN BEROEPSVERLEDEN

Licentiaat tolk Frans en Duits, Licentiaat wijsbegeerte, Academische initiële lerarenopleiding in de wijsbegeerte

ERVARING EN ENGAGEMENTEN

Mede-oprichter Jong Agalev Aalst (2000), lid Jong Agalev bestuur (2001), lid Politieke Raad (sinds 2003), actieve deelname aan alle kiescampagnes sinds 1999, bestuurslid en campagnecoördinator FYEG – *Federation of Young European Greens* (2005-2006)

Het Europees Parlement is het orgaan bij uitstek om aan groene politiek te doen. Enerzijds stoppen groene voorstellen voor sociale gelijkheid en een properder leefmilieu niet aan onze landsgrenzen, anderzijds is er in het EP geen sprake van spanning tussen meerderheid en oppositie. Daardoor is het mogelijk om niet alleen binnen de groene fractie, maar ook op partijoverschrijdend niveau, tot verregaande gemeenschappelijke voorstellen te komen. Samen met Bart wil ik onze groene stem laten horen in het EP. We moeten voluit gaan voor twee groene zetels.

Wouter Van Besien

1e plaats OPVOLGERS

WOONPLAATS

Borgerhout

BEROEP

Districtsschepen Borgerhout en ondervoorzitter Groen!

OPLEIDINGS- EN BEROEPSVERLEDEN

Socioloog en Master in Developing Area Studies, Educatief medewerker en

nationaal secretaris Chiro Vlaanderen, regionaal medewerker Agalev Antwerpen, kabinetsmedewerker Erwin Pairon, medewerker senator Freya Piryns

ERVARING EN ENGAGEMENTEN

Studentenbeweging, jeugdwerk, buurt- en actiecomités, voorzitter Groen! Borgerhout, Antwerps en nationaal partijbestuur

Bart Staes schreef ooit: "Europa is geen opdringerige schoonmoeder. Het is een prachtig nieuw lief dat tintelingen in de onderbuik doet ontstaan." Ik deel zijn enthousiasme: door haar schaal kan Europa een democratische sturing geven in belangrijke maatschappelijke velden als milieu, migratie, vrede en economie. Bovendien is het Europees Parlement het beleidsniveau bij uitstek, waar hard werken en een goede dossierkennis nog echt lonend zijn. Daar kan een gedreven parlamentslid daadwerkelijk het verschil maken.

Vera Dua

Lijstduwer EFFECTIEVEN

WOONPLAATS

Gent

BEROEP

Vlaams parlamentslid en Gemeenschapssenator

OPLEIDINGS- EN BEROEPSVERLEDEN

Landbouwkundig ingenieur RUG en

Doctoraat Landbouwwetenschappen RUG

ERVARING EN ENGAGEMENTEN

Minister van Leefmilieu en Landbouw, federaal parlamentslid, Vlaams parlamentslid, voorzitter, gemeenteraadslid Gent

Het is uitermate belangrijk dat we onze zetel in het Europees Parlement behouden. Groene partijen zijn immers bij uitstek internationaal gericht en een vertegenwoordiging op het Europees niveau is dan ook van essentieel belang om onze groene standpunten te vertolken. Vanuit het Europese parlement kunnen we de contacten met de andere groene partijen verder uitbouwen en het groene ideeëngoed verder ontwikkelen. Van op de lijstduwersplaats wil ik graag actief de Europese campagne ondersteunen.

Eva Lauwers

2e plaats OPVOLGERS

WOONPLAATS

Brussel

BEROEP

Leerkracht secundair onderwijs

OPLEIDINGS- EN BEROEPSVERLEDEN

Licentiaat in de Biologie (afstudeerrichting milieubiologie),

aggregaat, bedrijfskunde, leerkracht chemie, fysica, wiskunde, natuurwetenschappen en biologie

ERVARING EN ENGAGEMENTEN

Woordvoerder van Jong Groen! (nationaal), mede-her-oprichter, secretaris/penningmeester en voorzitter van Jong Groen! Brussel

De Europese verkiezingen zullen vooral draaien rond de kredietcrisis en economische recessie, en welke rol de Europese Unie hier moet spelen. Het is belangrijk dat Groen! een antwoord biedt op deze problemen en toont dat een recessie kansen met zich meebrengt. Maar, en nu spreek ik als bioloog, onze partij moet zeker ook de aandacht vestigen op het milieu. België investeert nog steeds veel te weinig in hernieuwbare energie en het verminderen van de verspilling van kostbare energie. Europa heeft de taak om België en de andere lidstaten te verplichten om van de milieuproblematiek hun core business te maken.

DOSSIER KOOPKRACHT

HET LEVEN ZOALS HET IS IN TIJDEN VAN CRISIS

De koopkracht van vele gezinnen staat onder druk. Dat blijkt nu ook uit een enquête die Wouter De Vriendt hield bij verschillende gezinnen in Vlaanderen. Voor Pesto doen drie gewone gezinnen hun huishoudboekje open en tonen ze hoe hoog het water hen aan de lippen staat. Wouter De Vriendt doet alvast vijf voorstellen om de koopkracht van de getroffen gezinnen te verhogen.

De afgelopen maanden stegen de prijzen van energie, voedsel of de huur van een woning sterker dan de lonen en uitkeringen. Zeker onderaan de inkomensladder, maar ook bij steeds meer middeninkomens weegt het koopkrachtverlies. Het aantal mensen met schulden, achterstal of problemen neemt toe. De financiële crisis versterkt die onzekerheid en zal gevolgen hebben voor de hele economie: meer dan waarschijnlijk meer werkloosheid en (nog) minder koopkracht.

Wat betekent dit nu voor concrete gezinnen? Groen! contacteerde verschillende huishoudens om te horen hoe zij de prijzen ervaren. ‘Uit hun verhalen komen duidelijke lijnen naar voor’, stelt Wouter. ‘Gezinnen voelen koopkrachtverlies. Ze moeten bezuinigen, verschuiven hun consumptiepatroon, sparen minder of ontsparen zelfs. En vooral: er is een groeiende onzekerheid over de toekomst. Zeker voor gezinnen met een uitkering en éénoudergezinnen weegt het koopkrachtverlies zwaar.’

‘Ook de gestegen energiekosten wegen zwaar door’, aldus nog Wouter. ‘Toch zijn de mogelijkheden tot energiebesparing zelden uitgeput. Maar ze vereisen investeringen die de gezinnen niet aankunnen of er ontbreekt de kennis over de mogelijke besparingen.’ Tegen die achtergrond vraagt Groen! vandaag vijf koopkrachtenveloppen die het sociaal beleid moeten versterken en de koopkracht beter beschermen, zowel van kwetsbare als van modale gezinnen.

WOUTER DE VRIENDT HEEFT VIJF VOORSTELLEN VOOR EEN BETERE KOOPKRACHT

© Wouter Van Vooren

De vijf koopkracht-enveloppen van Groen! zijn cruciaal voor sociaal kwetsbare gezinnen, maar zetten ook doorsnee gezinnen op weg naar een betere bescherming van hun koopkracht. Bovendien garandeert de aanpak van Groen! een daadwerkelijke en permanente vermindering van het energieverbruik en de energiefactuur, ongeacht de prijsevoluties. “En ten slotte voorkomen zij dat meer gezinnen in armoede belanden,” besluit Wouter De Vriendt.

Wie het volledige dossier wil lezen, kan terecht op www.wouterdevriendt.be

INKOMEN PER MAAND

Gezamenlijk pensioen: **2.900 euro netto**
Extra inkomsten/maand uit spaargeld: **100 euro netto**

3.000 euro

VASTE UITGAVEN PER MAAND

Woning: **geen want afbetaald**
Verwarming & energie: **250 euro**
Telefonie & televisie: **170 euro**
Diverse uitgaven (belastingen, cultuur, kledij, ...): **900 euro**
Eten & drinken: **800 euro**
Vervoer: **380 euro**
Medicatie & dokter: **150 euro**

2.650 euro

VOORSTELLEN GROEN! VOOR MEER KOOPKRACHT

Welvaartvast pensioen: **150 euro**
Derde betaler voor energiebesparende maatregelen: **20 euro**

Het huishoudboekje van Georges en Simonne

Georges en Simone zijn een getrouwd en gepensioneerd koppel. Ze hebben een zoon van 32, die het huis uit is. Beiden werkten voorheen als leerkracht. In tegenstelling tot vele andere bejaarden, hebben ze samen een relatief hoog inkomen. Ze wonen in een eengezinswoning, die afbetaald is. De woning wordt verwarmd met mazout. Ondanks hun relatieve welstand ervaren ze de daling van de koopkracht aan den lijve.

‘De kosten voor medische zorgen nemen een grote hap uit het budget, en stijgen ook geleidelijk met de ouderdom’, verklaren Georges en Simone. ‘Bovendien zijn de kosten voor verwarming en energie, en eten en drinken de laatste jaren gevoelig gestegen. En ook onze verplaatsingen, met de auto en het openbaar vervoer, zijn de hoogte ingegaan vanwege de gestegen brandstofprijzen. We kunnen dan ook minder opzij leggen dan vroeger. Voordien spaarden we zo’n 700 euro per maand, vandaag is dit 500 euro per maand. We hebben het gevoel dat we niets extra uitgeven, maar toch kunnen we minder sparen. Dit maakt ons ongerust: we budgetteren alles via maandbijdragen en ‘klikken’ een bepaald bedrag vast op basis van het jaar voordien. En toch moeten we dit bedrag steeds weer gaan aanpassen. We besluiten daaruit dat de index-aanpassingen van ons pensioen het verlies aan koopkracht niet compenseren. Dat is zo sinds een jaar of twee-drie.’

Het huishoudboekje van Giacomo en Caterina

Giacomo en Caterina zijn getrouwd en hebben 2 inwonende en studerende kinderen van 18 en 22. Caterina werkt voltijds als administratief bediende. Haar man is met brugpensioen. Hij krijgt hiervoor een uitkering van de RVA, zo’n 1.100 euro, met een toeslag van de werkgever van 563 euro netto. Verder ontvangen ze zo’n 290 euro per maand aan kinderbijslag. Gelukkig hebben ze hun huis, dat ze aankochten met een lening bij de Gezinsbond, al afbetaald.

‘Enkele jaren geleden hebben we een lening aangegaan om isolatie aan te brengen’, zeggen Giacomo en Caterina. ‘We hebben ook een houtkachel gekocht. Op de verdiepingen is geen verwarming. Het gezin heeft ook nog geen zuinige ketel: er zijn dus zeker mogelijkheden om energie te besparen. Bijzonder zwaar weegt de kost van twee studerende kinderen, samen goed voor ruim 1.200 euro per maand. We hebben net te horen gekregen dat onze zoon en dochter niet in aanmerking komen voor een studiebeurs. Ons jaarlijkse inkomen ligt net 700 euro boven het maximaal toegelaten inkomen. Wij komen nauwelijks rond. Maar voor de staat hebben wij een te hoog inkomen. Absurd, gewoon. Wij kunnen niet meer sparen. Op al ons luxe – cinema, sport of vakantie – moeten we besparen. Wij moeten zelfs onze spaarrekening aanspreken.’

VOORSTELLEN GROEN! VOOR MEER KOOPKRACHT

Welvaartvast brugpensioen: **50 euro**
Welvaartvast kindergeld: **29 euro**
Lagere voorheffing: **30 tot 50 euro**
Derde betaler voor energiebesparende maatregelen: **20 euro**

INKOMEN PER MAAND

Brugpensioen Giacomo: **1.663 euro netto**
Loon Caterina (halftijds): **931 euro netto**
Kinderbijslag twee kinderen: **290 euro**
Intrest op spaargeld: **25 euro**
Studiebeurs: **geen**

2.909 euro

VASTE UITGAVEN PER MAAND

Woning: **geen want afbetaald**
Elektriciteit: **65 euro**
Gas: **35 euro**
Hout voor kachel: **65 euro**
Water: **35 euro**
Telefoon en internet: **140 euro**
Auto: **300 euro**
Bus en tram: **40 euro**
Voeding: **600 euro**
Schoolkosten: **1.200 euro**

2.480 euro

1 Energiebesparing zonder comfortverlies. Twee pijlers: energie-investeringen laten voorfinancieren en energie-audits voor alle woningen van mensen met een minimumuitkering

2 Een inhaalbeweging voor de kinderbijslagen om de koopkrachtproblemen van gezinnen met kinderen te beperken

3 De belastingverminderingen onmiddellijk doorrekenen in loon

4 Alle uitkeringen welvaartsvast en de laagste uitkeringen boven de Europese armoedegrens

5 Plafonnering van de woekerintresten

agenda

16 JANUARI 2009 | ANTWERPEN

DE OMSLAG: GROEIEN TOT DE LAATSTE DRUPPEL...?

Vervolgconferentie van de succesvolle conferentie van Tilburg, met een speech door de gerenommeerde Duitse ecooloog **Wolfgang Sachs (Wuppertal Instituut)**. Op het programma staan een debat met Belgische en Nederlandse beleidsmakers, en ook workshops over internationale welvaartsherverdeling, productnormering, rechtvaardige verdeling mondiale gebruiksruimte, toekomstbeelden, mondiale instituten en financiële markten. Deelname kost 25 euro (inclusief lunch) of 10 euro voor studenten en minder vermogenden.

www.economischegroei.net

FEBRUARI

De alternatievenstudie rond de fel gecontesteerde Oosterweelverbinding is in februari 2009 klaar. Mogelijk komt er in Antwerpen een referendum over de nieuwe Scheldeoeververbinding. Teken nog snel de petitie op de site van actiecomité Ademloos voor een volksraadpleging. Bij stRaten-generaal vind je alle info over de Oosterweelverbinding en de Lange Wapper.

www.ademloos.be | www.stratengeneraal.be

13 FEBRUARI 2009 | IN HEEL VLAANDEREN

DIKKE TRUIENDAG

Vrijdag de 13de – let op – februari is het de vijfde editie van de Dikke-truiendag. Uiteraard vermijd je die dag beter ladders en zwarte katten, maar ook met onnodig energieverbruik, veroorzaakt door zogenaamde ‘energiegriezels’ – of stiekeme energieverpillers – in donkere hoekjes, wordt dan genadeloos afgerekend. Dat levert winst op voor het milieu én je portemonnee, en kan vaak zonder aan comfort in te boeten.

www.lne.be/campagnes/dikke-truiendag

NOG TOT 26 APRIL 2009 | BRUSSEL Tour & Taxis

EXPO: DIT IS ONZE AARDE

Sinds 18 oktober loopt de grootste en misschien ook wel de meest verbazingwekkende tentoonstelling rond duurzame ontwikkeling die ooit georganiseerd werd in Europa. De ontwerpers en scenaristen van Tempora hebben er zoveel meer van gemaakt dan gewoon een tentoonstelling. Het is een echt spektakel om van binnenuit te beleven. Zo leg je gedurende twee uur een spectaculair parcours af langs interactieve animaties, uitzonderlijke voorwerpen en werken van een aantal internationaal vermaarde kunstenaars.

www.expo-terra.be

HET HELE JAAR DOOR

JAAR VAN DE INHOUD VAN JONG GROEN!

Voor Jong Groen! wordt 2009 het jaar van de inhoud. Met werkgroepen, themadagen en een heus congres wil Jong Groen! de komende maanden (nog) meer met de politieke inhoud bezig zijn. De inhoudelijke werking staat in het teken van drie jaarthema's: jongeren en geld, jeugd en cultuur, en onderwijs. Over elk jaarthema wordt ook een themadag georganiseerd. De themadag over onderwijs is voorbij, maar noteer alvast in je agenda: themadag jeugd en cultuur op 7 februari in Antwerpen en themadag jongeren en geld op 14 maart in Brugge.

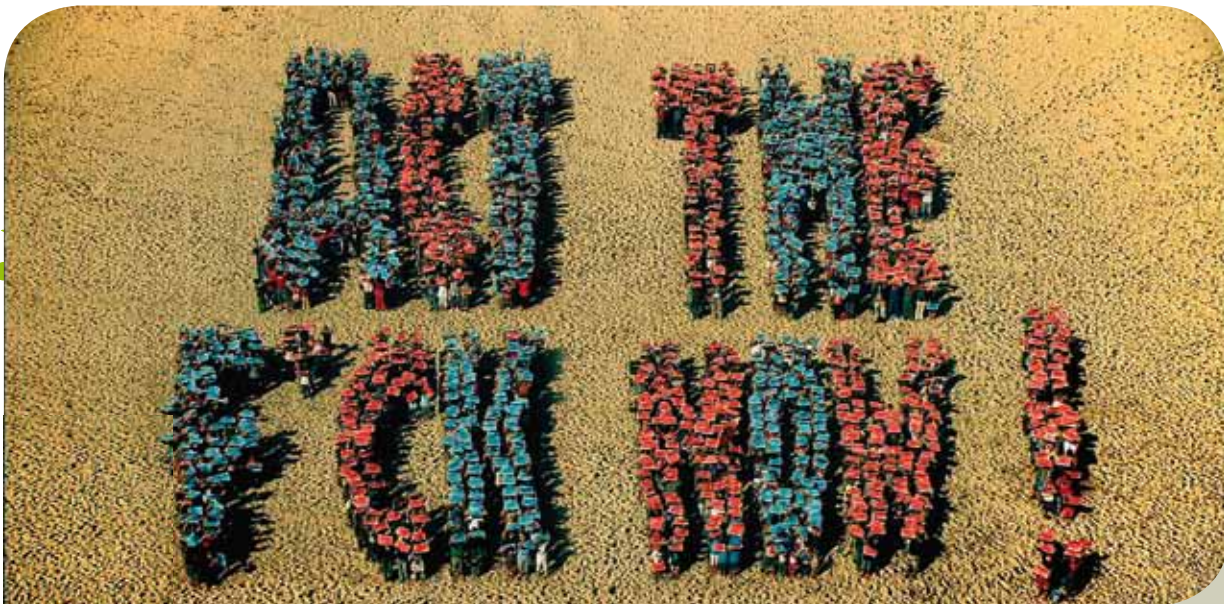
www.jonggroen.be

7 MAART 2009 | GENT Flanders Expo

DE KRINGWINKEL RETROBEURS

Deze jaarlijkse retrobeurs wordt stilaan een traditie. Op 7 maart bundelen alle Kringwinkels in Oost-Vlaanderen de krachten in Flanders Expo en zijn ze er aanwezig met een uniek aanbod retrospullen uit de jaren '50 tot '80. Verdeeld over acht standen van in totaal 4.000 vierkante meter kunnen de bezoekers er nostalgische meubels, funky outfits, sixties lampen, zeldzame lp's, curiosa en boeken vinden, en dat tegen scherpe prijzen. Toegangsprijs is 1 euro, de geur van muffe zolders krijg je er gratis bij.

www.dekringwinkel.be

THE BIG ASK: DE VIDEOCLIP

www.thebigask.be

Eind november presenteerde **Nic Balthazar** zijn klimaatclip **The Big Ask**, of de vraag naar een bindende klimaatwet, gevolgd door een oproep om over de partijgrenzen heen werk te maken van die wet. De lancering van de clip werd bijgewoond door heel wat geïnteresseerde burgers, vertegenwoordigers van milieubewegingen en politici van alle kleuren.

De clip is het resultaat van opnames deze zomer. Op 10 augustus namen in Oostende meer dan 6.000 mensen, waaronder een delegatie (Jong) Groen!en, deel aan de opname van de Big Ask- videoclip. Dat was een unieke prestatie die geheel door vrijwilligers werd neergezet, met Nic Balthazar als regisseur, allerhande figuranten en muziek van onder meer Hooverphonic.

Tinne Van der Straeten steunt met ontwerp van klimaatwet

Groen!-kamerlid **Tinne Van der Straeten** staat volledig achter de campagne van The Big Ask, die ondertussen nog in 16 landen en op Europees niveau loopt, en bleef alvast niet bij de pakken zitten. Samen met **Philippe Henry**, haar collega van Ecolo, diende Tinne begin dit jaar een ontwerp van klimaatwet in, om zo het parlementair debat op gang te brengen.

Aan de vooravond van de internationale klimaatdag midden december stelden de Belgische groenen een ambitieuze klimaatwet voor in het federale parlement. Groen! en Ecolo dringen net als de milieubewegingen aan op een stevige federale klimaatwet die de baan vrijmaakt voor hernieuwbare energie, ecologische innovatie, isolatie en duurzame productieprocessen.

Groot-Brittannië heeft eerste klimaatwet ter wereld

Toeval of niet, maar de dag dat Nic Balthazar zijn klimaatclip voorstelde, tekende de Britse Queen de **Climate Change Bill**, of de eerste bindende klimaatwet ter wereld. Groot-Brittannië is daarmee het eerste land dat in een wet vastlegt dat de uitstoot van broeikasgassen moet dalen. Tegen 2050 moet de Britse CO₂-uitstoot met 80 procent zijn afgenomen.

Milieuorganisaties verwelkomen de wet als een overwinning na drie jaar campagnewerk. Sinds de door **Radioheadzanger Thom Yorke** getrokken campagne The Big Ask begin 2006 werd gelanceerd, hadden meer dan 200.000 Britten geschreven, gemaild of aangebeld bij hun parlementslid om steun te vragen voor de sterke wet.

EEN GROENE NEW DEAL

DRIE CRISSEN IN ÉÉN KLAP AANPAKKEN

Vandaag staan we voor gigantische uitdagingen: er is de financieel-economische crisis die diepe wonden slaat, de klimaatcrisis die onomkeerbaar dreigt te worden en de sociale crisis die steeds nijpender wordt. Voor Groen! is dit hét ideale moment om het tij te keren met haar een Groene New Deal. Of het groene antwoord op de vraag: hoe los je drie crisissen in één klap op? Met ballen en verbeelding, om precies te zijn...

TEKST Merlijn Erbuer

Imploderende beurzen, ‘onmogelijke’ bankfaillissementen, wegwijnend consumentenvertrouwen, duizenden ontslagen, saneringen, en kredietschaarste. Dat er een financieel-economische crisis is, is nu wel duidelijk. En 2009 wordt nog erger, aldus het **Internationaal Monetair Fonds (IMF)**. En als de voorspellingen van het **IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change)**, het klimaat expertise instituut opgericht door de Verenigde Naties) kloppen, dan is de financieel-economische crisis maar klein bier in vergelijking met de klimaatcrisis die op til staat.

Bovendien zien we dat de tegenstelling tussen Noord en Zuid almaar groeit, en dat de armoede in eigen land jaar na jaar stijgt. Ondertussen swingen ook de voedsel- en energieprijzen wereldwijd de pan uit. En er is nu al een gebrek aan internationale solidariteit... We staan dus voor een drievoudige crisis. En dat vraagt om creatieve oplossingen. Nu enkel de financieel-economische crisis aanpakken en het klimaatprobleem of de sociale crisis achterwege laten, zou onzin zijn.

Als we bijvoorbeeld de financiële sector redden zonder structurele hervormingen, of als we BTW-tarieven verlagen voor nieuwbouw zonder ecologische criteria, of als we de chemische sector tegemoet komen met afgezwakte CO₂-doelstellingen, dan schieten we in onze eigen voet. De enige echte uitweg uit de crisis bestaat er in om de klimaat- en sociale crisis op zo’n manier aan te pakken, dat ook de financieel-economische crisis er door verholpen wordt. Dat is de kern van onze **Groene New Deal**.

En met deze boodschap staan we niet alleen. In Wallonië breekt **Ecolo** er een lans voor, in het Verenigd Koninkrijk bouwt de **New Economics Foundation** het idee uit, en op wereldvlak krijgt de Groene New Deal steun van o.a. de **UNEP (United Nations Environment Programme)**. Voor Groen! bestaat de Groene New Deal uit een hervorming van de financiële sector, uit massale investeringen in hernieuwbare energie, in groene technologie, in ecosteden, in sensibilisatie, en in emissievrij transport.

De druk op het milieu moet met een factor tien naar beneden: dit vergt inzet, moed, durf, visie, volharding en werk. Heel veel werk. Maar door te investeren op lange termijn, kunnen we wereldwijd miljoenen groene jobs creëren en de economie terug vlot trekken. Dat kunnen we echter niet alleen. We willen een nieuw maatschappelijk pact, een overeenkomst met werkgevers en vakbonden, milieu- en consumentenbewegingen en het hele middenveld en alle overheden in ons land. Krachten bundelen, samen investeren, geloven in een project. Want het kan.

Daarvoor moeten we ballen hebben, om te breken met oude gewoontes, en de gevestigde belangen onderuit te halen. Niet voort-sukkelen op platgetreden paden, maar een grote sprong voorwaarts wagen. Vandaar ook de vergelijking met de **New Deal van Franklin Roosevelt** (zie kaderstuk). De aanpak van het klimaatprobleem en de overgang naar een ecologische economie zijn de kern van onze Groene New Deal. Dat betekent een keuze voor duurzame projecten die de wereld van morgen bouwen, en de planeet herstellen. En de kracht van onze verbeelding is daarbij de motor.

De New Deal van President Roosevelt

De term ‘New Deal’ verwijst naar het economisch herstelprogramma van de Amerikaanse president **Franklin Delano Roosevelt**. De rijkdom in de VS van de jaren ’20 van de vorige eeuw was gebaseerd op een overdaad aan speculatie, leningen en een gebrek aan regels. Hier kwam een roemloos einde aan toen de beurs in oktober 1929 in elkaar stortte. Banken gingen massaal failliet, een vierde van de Amerikanen werd werkloos, productie en export vielen met een derde terug, en een groot deel mensen leed honger. In 1932 werd Franklin Delano Roosevelt tot president verkozen, en lanceerde een ambitieus economisch herstelprogramma onder de naam New Deal. Dit programma bestond uit een hervorming van de financiële wereld, hulp aan de werklozen en herstel van landbouw en industrie. Roosevelt liet de overheid actief ingrijpen in het marktgebeuren, onder meer door een sterkere regulering, de oprichting van een beurswaakhond (de **Securities and Exchange Commission, SEC**), het vaststellen van een minimumloon en massale investeringen in infrastructuur zoals wegen, bruggen, en spoorlijnen. De depressie stabiliseerde zich en de economie begon aan een langzame heropleving.

REACTIES MEYREM EN RUDI: ‘BREEK MET MEER, NODIG UIT TOT BETER’

De huidige crisis is een kans om eindelijk onze economie te heroriënteren naar een groene en duurzame economie. Daarom pleiten Meyrem Almaci en Rudi Daems, respectievelijk fractieleider in de Kamer en het Vlaams parlement, samen onomwonden voor overleg om tot een groene New Deal te komen. ‘Zet de verschillende regeringen rond de tafel en bundel hun inspanningen om tot een beter gecoördineerd economisch herstelplan te komen’.

Vertaald naar Vlaanderen betekent dit onder meer een investeringsbeleid voor groene energie, ecologisch bouwen, regionale spoorverbindingen en lightrails, klimaatwijken en milieuzones met elektrische wagenparken, eco-systeemdiensten waarin ook de voordelen van natuur- en integraal waterbeleid tellen, groene ICT, een *top runner* model voor bedrijven, buurtdiensten en kinderopvang op maat van de wijk, verbreding van schoolopdrachten, gerichte steun aan KMO’s als bedrijven van de toekomst... ‘De mogelijkheden zijn legio’, aldus nog Rudi.

Op federaal niveau pleit Groen! al geruime tijd voor een structurele belasting op de megawinsten van Electrabel. ‘We zijn ook voorstander van structurele steun aan de bouwsector, maar dan op basis van ecologische en sociale criteria. Verder denken we aan progressieve tarieven voor gas en elektriciteit, waarbij de consument minder betaalt voor normaal energieverbruik en meer voor excessief gebruik’, zegt Meyrem. ‘In het algemeen willen we structureel investeren in sectoren van de toekomst, een gezonder mobiliteit en energiebesparing zoals passiefgebouwen’.

‘Maar in plaats van werk te maken van een groene fiscaliteit, hebben we een regering die de vliegtaks schrappt terwijl de treintickets fors duurder worden. En de regering van premier Leterme heeft ook nog steeds geen klimaatwet goedgekeurd’, betreurt Meyrem. Op Vlaams niveau is het al niet veel beter, voegt Rudi er aan toe. ‘In Vlaanderen luidt de mantra nog steeds: meer logistiek boven alles. Terwijl onze New Deal een breuk is met meer en tegelijk ook een uitnodiging is voor beter’.

COLOFON